

Başvuru Tarihi: 14.05.2023 / Kabul Tarihi: 14.07.2023 / Özgün Makale

HADK FOLKLOR ARŐIVI DERLEME FİŞLERİ: AYDIN 1938

M. Burcu TUNAKAN¹

ÖZ

Bu alışma, HADK Folklor Arşivi'nde bulunan 12-15 Temmuz 1938 tarihleri arasında Aydın'da gerçekleştirilmiş olan derleme gezisine ilişkin "Aydın 1938" dosyasındaki belgelerin tanıtılmasını ve derlenen eserler hakkında söz konusu belgelerde kayıt altına alınmış bilgilerin bir araya getirilerek aktarılmasını amaçlamaktadır. Aydın 1938 dosyasında 61 adet derleme fişi bulunmakta, fişlerde 50'si szli, 11'i çalgısal toplam 61 adet eserin derleme bilgisi yer almaktadır. Derleme fişleri incelenirken, çalışmaya konu olan eserlerin başlıkları, hangi derleme fişinde yer aldıkları, plak numaraları, plaktaki yerleri ve sayı bilgileriyle birlikte, fişte yer alan kaynak kişi künyesi ile eser sözlerine ve derleyici yorumlarına ilişkin bilgiler, aslına sadık kalınarak aktarılmış, ulaşılan sonuçlar tablo ve grafik gösterimleriyle sergilenmiştir. Çalışmada, Arşiv'de söz konusu dosya dışında kalan diğer belgeler de mercek altına alınıp derleme fişlerindeki bilgilerle karşılaştırılarak tespit edilen değişiklikler ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: HADK Folklor Arşivi, Ankara Devlet Konservatuvarı, Arşiv, Aydın, Temmuz 1938.

¹ H.. Ankara Devlet Konservatuvarı Mzik Bilimleri Blm Mzikoloji Anabilim Dalı
E-mail: meryemburcu.tunakan@hacettepe.edu.tr
ORCID ID: 0000-0002-7283-0615

HUADK FOLKLORE ARCHIVE COMPILATION FORMS: AYDIN 1938

ABSTRACT

This study aims to introduce the documents in the "Aydın 1938" file of the compilation trip carried out in Aydın between 12-15 July 1938 in the HUASC Folklore Archive and to bring together and convey the information recorded in the said documents about the collected works. There are 61 compilation forms in the Aydın 1938 file, and the compilation information of a total of 61 works, 50 of which are verbal and 11 of which are instrumental. While examining the compilation forms, the titles of the works that are the subject of the study, which compilation form they are included in, their record numbers, their places on the record and the number information and the information about source person, the information about the words of the work and the compiler's comments was transferred faithfully to the original, and the results were displayed in tables and graphics. In the study, other documents in the Archive, other than the aforementioned file, were also examined and compared with the information in the compilation forms, and the changes identified were revealed.

Keywords: HUASC Folklore Archive, Ankara State Conservatory, Archive, Aydın, July 1938.

1. GİRİŞ

Bu çalışmanın amacı, 12-15 Temmuz 1938 tarihleri arasında Aydın’da gerçekleştirilmiş olan derleme gezisine ilişkin olarak HÜADK (Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuarı) Folklor Arşivi’nde² bulunan yazılı belgelerin tanıtılması ve derlenen eserler hakkında söz konusu belgelerde kayıt altına alınmış bilgilerin bir araya getirilerek aktarılmasıdır.

Bu amaç doğrultusunda, Arşiv’de muhafaza altında bulunan yazılı belgeler arasında Aydın derlemeleriyle ilgili olanlar tespit edilmiş ve söz konusu belgelerin orijinal nüshaları titizlikle incelenmiştir. Çalışmada mercek altına alınan söz konusu belgeler şunlardır:

- *Aydın 1938* başlıklı dosyada bulunan, el yazısıyla doldurulmuş 61 adet derleme fişi
- Kaynak kişilerin fotoğraflarının yer aldığı 3 adet sayfa
- “Arşivce ve Piyasaca Derlenen Plakların Listesi” başlıklı dosyada yer alan, daktiloyle yazılmış liste
- “Arşiv Derleme Plakları Katoloğu Şehirlerde ve Arşivde Derlemeler” başlıklı dosyada yer alan, daktiloyle yazılmış liste
- “F. Arşivinin derlediği plaklar No:1–410” başlıklı *Ankara Devlet Konservatuarı Demirbaş Defteri*’nde yer alan, el yazısıyla yazılmış liste

Dosyanın ilk üç sayfasında, kaynak kişilerin numaralandırılmış fotoğrafları, altlarında bazılarının Türkçe bazılarının da Osmanlıca el yazısıyla yazılmış ad ve soyadlarıyla birlikte yer almaktadır. Derleme fişlerinde sağ üstte yer alan fotoğraf boşluğunda bu numaralar belirtilmiştir. Ancak dosyada fotoğraf numarası verilmeyen fişler³ de mevcuttur; bu durumda kaynak kişinin ad ve soyad bilgilerinden fotoğraf görseline ulaşmak mümkündür. Ancak bazı kaynak kişilerin ad ve soyad bilgileri yer almasına karşın fotoğrafları bulunmamaktadır. Söz konusu fotoğrafların yer aldığı 3 sayfa ve fotoğrafların temsil ettiği kişilerin günümüz

² Çalışma içinde bundan böyle “Arşiv” ifadesi kullanılacaktır.

³ 47, 51, 52, 53, 54 numaralı Derleme Fişlerinde kaynak kişilerin fotoğraflarına ilişkin herhangi bir sayı belirtilmemiştir.

Türkçe'sine çevrilmiş ad ve soyadlarının yer aldığı liste, çalışmanın sonunda yer alan "EK" kısmında verilmiştir.

Aydın 1938 dosyasında 61 adet derleme fişi bulunmakta ve her derleme fişinde sadece 1 esere ait bilgiler sunulmaktadır.

Söz konusu eserlerin listesi, ilgili ses kayıtlarının arşivdeki yerini belirten plak numaraları, plaktaki yerleri ve sayı bilgileri Tablo 1'de sergilenmektedir:

Tablo 1. Derleme Fişlerinde Yer Alan Eserler: Başlık, plak numarası, plaktaki yer ve sayı bilgileri

DF ⁴	Eserin Başlığı	Plak Nr.	Plaktaki Yeri	Sayı ⁵
1	<i>Menemen Zeybek Havası</i>	K/208	A1	211
2	<i>Yine Akşamlar Oldu</i>	K/208	a2	212
3	<i>Ali Beyin Türküsi</i>	K/208	a3	213
4	<i>Ezel Bahar</i>	K/208	a4	214
5	<i>Ben Bilirim Yaylanızın Yolunu</i>	K/208	b1	215
6	<i>Benim De Mayalarım Beş Değil Altı İdi</i>	K/208	b2	216
7	<i>Çekin Kır Atımı Nalbant Nallasın</i>	K/208	b3	217
8	<i>Yerli Oyun Havası (Emmi Zeybeği)</i>	K/208	b4	219
9	<i>Çivril Köprüsünde Atımı Bağladım</i>	K/209	a1	218
10	<i>Kör Oğlu</i>	K/209	a2	220
11	<i>Çekin Kıratımı</i>	K/209	b1	221
12	<i>Osman Bey Zeybeği</i>	K/209	b2	222

⁴ Eserin kaç numaralı "derleme fişi"nde olduğunu belirtmek üzere kullanılan kısaltmadır. Dosyada derleme fişlerine, derleyenler tarafından numara verilmemiştir; ancak bu çalışmada fişler, dosyada dizili bulunduğu sıra ile numaralandırılmış, bu sıraya göre incelenmiştir.

⁵ Derleme fişlerinin sol üst köşesinde "T.C. Kültür Bakanlığı Ankara Konservatuarı Sayı:" ifadesi yer almaktadır; her fiş için bu ibarenin altında bir sayı numarası verilmiştir. Sütündeki "Sayı" ifadesi bu bilgiyi göstermektedir.

13	<i>Dervişim Türküsü</i>	K/210	a1	223
14	<i>Mehmet Çavuş Türküsü</i>	K/210	a2	224
15	<i>Mehmet Çavuş Türküsü</i>	K/210	a3	228
16	<i>Eski Menderes Havası</i>	K/210	b1	226
17	<i>Mehmet Çavuş Türküsü</i>	K/210	b2	227
18	<i>Koroğlu Türküsü</i>	K/211	a1	225
19	<i>Ger Ali Türküsü</i>	K/211	a2	229
20	<i>Emirim Türküsü</i>	K/211	b1	230
21	<i>Kerem Türküsü</i>	K/212	a1	231
22	<i>Ali Beyin Türküsü</i>	K/212	a2	232
23	<i>Garip Türküsü</i>	K/213	b1	233
24	<i>Aşık Ömer Türküsü</i>	K/212	b2	234
25	<i>İnce Mehmet Türküsü</i>	K/213	a1	235
26	<i>Kadın Oyunu</i>	K/213	a2	236
27	<i>At Bağladım Şarkısı</i>	K/213	a3	238
28	<i>Kına Türküsü</i>	K/213	b1	237
29	<i>Bir Gül İdim Kopardılar Dalımdan</i>	K/213	b2	239
30	<i>Top Yatağı Oturak Havası</i>	K/214	a	240
31	<i>Tilkilik Türküsü</i>	K/214	b1	241
32	<i>Balıkesir Zeybek Havası</i>	K/214	b2	243
33	<i>Kerem Türküsü</i>	K/215	a1	242
34	<i>Demirciler Türküsü</i>	K/215	a2	244
35	<i>Kör Oğlu Türküsü</i>	K/215	b1	245
36	<i>Virandır Bahçenin Dalları Viran</i>	K/215	b2	246

37	<i>Minarenin Alemi</i>	K/216	a1	247
38	<i>Çine Çayırı Güzelim Aman</i>	K/216	a2	248
39	<i>Çavdar Murat Havası</i>	K/216	b1	249
40	<i>Cevriyem Türküsü</i>	K/216	b2	250
41	<i>Kuru Oğlan Zeybek Havası</i>	K/217	a1	251
42	<i>Denizli Türküsü (Oyun Havası)</i>	K/217	a2	252
43	<i>Kabirimin Taşı Ispartaya Karşı</i>	K/217	b1	253
44	<i>Kadioğlu Zeybeği (Oyun Havası)</i>	K/217	b2	255
45	<i>Katırcı Oğlu Zeybeği</i>	K/218	a1	254
46	<i>Ay Türküsü</i>	K/218	a2	258
47	<i>Kör Oğlu Türküsü</i>	K/218	b1	256
48	<i>Karacasu Zeybeği</i>	K/218	b2	257
49	<i>İnce Mehmet Türküsü</i>	K/219	a1	259
50	<i>Ese Efenin Türküsü</i>	K/219	a2	260
51	<i>Demirci Zeybeği</i>	K/219	a3	261
52	<i>Garip Havası</i>	K/219	b1	262
53	<i>Kerem Türküsü</i>	K220	a	263
54	<i>Yörük Kızı Türküsü</i>	K/220	b1	264
55	<i>Yörük Kızı Türküsü</i>	K/221	a	265
56	<i>Kadın Oyun Havası</i>	K/221	b1	267
57	<i>Gül Murat Türküsü</i>	K/222	a	266
58	<i>Hüseyinin Şehadeti</i>	K/223	a	268
59	<i>Şakir Ağa Türküsü</i>	K/223	b	270
60	<i>Altı Kızlar Türküsü</i>	K/224	a	271

61	<i>Şahsanem</i>	K/224	b	269
----	-----------------	-------	---	-----

Derleme fişlerinde belirtildiği üzere, bütün eserler; Hasan Ferid Alnar, Cevad Memduh Altar, Tahsin Banguoğlu, Halil Bedii Yönetgen (Yönetken) ve Rıza Yetişen'den oluşan bir ekip tarafından derlenmiştir. Derleyici isimleri, fişlerde soyadlarıyla belirtilmiştir.

2. YÖNTEM

Çalışmaya konu olan eserlerin başlığı, hangi derleme fişinde yer aldığı, plak numarası, plaktaki yeri ve sayı bilgilerinin “GİRİŞ” bölümünde, tek bir tabloda verilmesi uygun görülmüştür. Fişte yer alan kaynak kişi bilgileri ile eser sözlerine ve derleyici yorumlarına ilişkin bilgiler ise çalışmanın “AYDIN 1938: DERLEME FİŞLERİNDE YER ALAN ESERLER” başlıklı bölümünde ele alınmış, her bir eser kendi adını taşıyan başlık altında tek tek incelenmiştir.

Derleme fişleri ve fişlerde yer alan eserler, dosyada dizili olduğu sıraya göre numaralandırılarak başlıklandırılmıştır.

Derleyenler tarafından el yazısı ile doldurulmuş olan fişlerde, söz konusu eserler hakkında not edilmiş olan bilgiler incelenerek fişe kaydedildiği şekliyle, yazımda herhangi bir düzeltme veya değişiklik yapılmadan, detaylı olarak aktarılmıştır. Bu aktarım sürecinde takip edilen işlem basamaklarını örnek bir derleme fişi üzerinden açıklamak yararlı olacaktır

T. C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
Ankara Konservatuarı
Sayı: 274

3
Fotoğraf
yeri

DERLEME FİŞİ

Söyleyenin adı ve yaşı: *Ab. Özgür 1339*
Mesleği: *Penç belâh*
Memleketi: vilâyeti *Sivriçi* kazası *Nağıllı* köyü *Sarıca*
Kimden, ne zaman, nerede öğrendiği: *Kendi kendine öğrenmiştir.*

Çalanın adı ve yaşı: _____
Mesleği: _____
Memleketi: vilâyeti _____ kazası _____ köyü _____
Kimden, ne zaman, nerede öğrendiği: _____

Parçanın adı: *Ezel Bahar*
Alındığı yer ve tarih: *Ordu 12-7-338*
Plâk numarası: *A/20120 K/208208*
Plâkdaki yeri: *A 4 24 24*

Parçanın kimler tarafından alındığı:
C.M. H.F. H.B. T.B. R.Y.

PARÇANIN TEKSTİ	DÜŞÜNCELER
<i>Ezel bahar yaz ayları doğunca Akmayan çayların akışına ne dersin? Sade, sünlül boynun eğince Kokmayan kokuların kokusuna ne dersin? Ezel, ezel gülemlerden ne dersin Şimdi engüllere indin mi gönül? Ağzate yaktın demez, ugrar güleceğin Şimdi meşgulünü aldın mı gönül?</i>	<i>Mol yuskuuden 5 aylık molbahar Tobta e köyü.</i>

NOT: Uzun kelimeler için arkasında devam edilecektir.

Görsel 1. "Ezel Bahar" Derleme Fişi

Örnek derleme fişinde görüldüğü üzere; sayfanın üst yarısında, kaynak kişiye ilişkin temel bilgiler verilir ardından eserin adı, alındığı yer ve tarih, plak numarası, plaktaki yeri ve hemen alt satırda da derleyenlerin ad ve soyadlarının baş harfleri verilmiştir. Sayfanın alt yarısında ise "PARÇANIN TEKSTİ" ve "DÜŞÜNCELER" başlıklarıyla ikiye ayrılmış bir düzende, eserin sözleri ve derleyenlerin yorumlarına yer verilmiştir. Bazı fişlerde, derleyenler, esere ait sözleri aktarırken sayfada yer kalmaması durumunda, "DÜŞÜNCELER" başlıklı kısmı ya da sayfanın

arkasını da kullanmışlardır⁶. Derlenen eserin çalgısal bir tür olduğu, yani herhangi bir söz içermediği durumlarda ise bu kısımlar sadece derleyen yorumları için kullanılmıştır. Derleme fişlerinin bazılarında, eserler sözlü olmasına rağmen parça sözlerinin fişe kaydedilmediği durumlar da söz konusudur.

Çalışmada, derleme fişlerinde yer alan kaynak kişiye ilişkin bilgileri sunmak için “Kaynak Kişi Künyesi” başlıklı tablolardan yararlanılmıştır:

Tablo 2. Örnek: Ezel Bahar Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Ali Olgaç (S)
Yaş/Doğum Yılı	1334 (R) 1918
Meslek	Rençberlik
Memleketi	Aydın/Nazilli/ Sarıca Ova
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş

Tablo 2’de birinci satırın ilk sütunundaki “Ad Soyad”ın yanında parantez içinde verilen “S” harfi “söyleyen”, “Ç” harfi “çalın” anlamına gelmekte olup icracının vokal ya da çalgısal performanslardan hangisini gösterdiğini anlatmak için kullanılmıştır. Birden fazla kaynak kişinin yer aldığı derleme fişlerinde, tablodaki sütun sayısı artırılıp kişiler hakkında buna göre bilgiler sunulmuştur.

Derleme fişlerinin bazılarında, “Söyleyenin/Çalanın Adı ve Yaşı” başlığının yanında, kaynak kişinin yaş bilgisi rakam olarak belirtilmişken bazılarında Rumi takvime göre doğum yılı verilmiştir. Böyle durumlarda Rumi takvim yılının yanına (R) ibaresi eklenip yanına Miladi takvim karşılığı yazılmıştır.

Kaynak kişi bilgilerini gösteren tablolardan sonraki paragrafta, “PARÇANIN TEKSTİ” VE “DÜŞÜNCELER” kısımlarında yer alan bilgiler, herhangi bir düzeltme yapmadan, olduğu gibi verilmiştir.

3. AYDIN 1938: DERLEME FİŞLERİNDE YER ALAN ESERLER

⁶ Aydın: 1938 başlıklı dosyada yalnızca 31 numaralı derleme fişinin arka sayfası da kullanılmıştır.

3.1. Menemen Zeybek Havası

12 Temmuz 1938’de Aydın Nazilli’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 3’te sergilenmektedir:

Tablo 3. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Ahmet Ayna (Ç)
Yaş/Doğum Yılı ⁷	1321 (R) 1905-1906
Meslek	Klarinetçi
Memleketi	Bursa/Kırmasti Şerefiye Mah.
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Ustası İzmirli Hasandan öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında, herhangi bir metin kaydedilmemiştir.

Derleme fişinde, “DÜŞÜNCELER” başlığı altında, “Mahpushaneden”, “Kız Kaçtırmaktan Muhakeme Ediliyor” ve “Klarinet ile” ifadeleri yer almaktadır.

3.2. Yine Akşamlar Oldu

12 Temmuz 1938’de Aydın Nazilli’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 4’te sergilenmektedir:

Tablo 4. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Vehbi Babacan (S)
Yaş/Doğum Yılı	28
Meslek	Rençber
Memleketi	Aydın/Nazilli/Güvendik Köyü
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Köyünde kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında, eser için şu sözler kaydedilmiştir:

*Gine akşamlar oldu lambalar yandı
Taktaklının ölüsü kayıtlara dayandı
Onu götüren araba alganlara⁸ boyandı
Gelin de şahit olun bülbüller ben Efelerdenim
Bir güzelin yoluna ölenlerdenim*

⁷ Derleme fişlerinin bazılarında, “Söyleyenin/Çalanın Adı ve Yaşı” başlığının yanında, yaş bilgisi yerine Hicri Takvim ya da Miladi takvime göre doğum yılı verilmiştir. Hicri takvim yılı ile verilen yıllar yanında (H) ifadesi ile, Miladi takvim ile verilen yıllar yanına (M) ifadesi ile gösterilmiştir

⁸ Kelimenin üst kısmına “na” hecesi eklenmiştir.

Derleme fişinde “DÜŞÜNCELER” başlığı altında, “Okur yazar. Mahpushaneden. Katilden on seneye mahkum” ifadeleri yer almaktadır.

3.3. Ali Beyin Türküsü

12 Temmuz 1938’de Aydın Nazilli’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 5’te sergilenmektedir:

Tablo 5. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Ali Olgaç (S)
Yaş/Doğum Yılı	1334 (R) 1918
Meslek	Rençberlik
Memleketi	Aydın/Nazilli/Yarıca Ova Köyü
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında, eser için şu sözler kaydedilmiştir:

*Gece ben çıktım da saat beş idi
Gırma tüfeğim yanımda boş idi
Ben yalnızım amma onlar beş idi
Gelmeyin üstüme gelmeyin ben yalnız galdım*

Derleme fişinde “DÜŞÜNCELER” başlığı altında, “Mahpushaneden. Hırsızlıktan 5 aya mahkum. Sarıca Ova Tahtacı Köyü” ifadeleri yer almaktadır.

3.4. Ezel Bahar

12 Temmuz 1938’de Aydın’dan derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 6’da sergilenmektedir:

Tablo 6. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Ali Olgaç (S)
Yaş/Doğum Yılı	1334 (R) 1918
Meslek	Rençberlik
Memleketi	Aydın/Nazilli/ Sarıca Ova
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

*Ezel bahar yaz ayları doğunca
Akmyan çayların akışına ne dersin?
Lale, sünbül boynun eğince*

Kokmayan kokuların kokusuna ne dersin?

*Evel, evel yükseklerden uçaydın
Şimdi enginlere indin mi gönül?
Uzak yakın demez, uğrar geçerdin
Şimdi mezulünü aldın mı gönül?*

Derleme fişinde “DÜŞÜNCELER” başlığı altında, “Mahpushaneden. Hırsızlıktan 5 aya mahkum. Tahtacı Köyü” ifadeleri yer almaktadır.

3.5. Ben Bilirim Yaylanızın Yolunu

12 Temmuz 1938’de Aydın Nazilli’den derlendiği belirtilen eserlerin kaynak kişi bilgileri Tablo 7’de sergilenmektedir:

Tablo 7. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Bekir Gürkan (S)
Yaş/Doğum Yılı	23
Meslek	Göçebe çoban
Memleketi	Aydın/Nazilli/Yamalak Köyü
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

*Ben bilirim yaylanızın yolunu
Saçın uzun Fatmam bağlasınlar golumu
Yayla sularını beğenmez iken
Geçi pınarından iç suyu Fatmam iç suyu*

*Saçın uzun bağlasınlar golumu
Uzun dereler gazarlar guyu*

Derleme fişinde “DÜŞÜNCELER” başlığı altında, “Mahpushaneden. Kız kaçırmadan 5 seneye mahkum. Yörük” ifadeleri yer almaktadır.

3.6. Benim de Mayalarım Beş Değil Altı İdi

12 Temmuz 1938’de Aydın Nazilli’den derlendiği belirtilen eserlerin kaynak kişi bilgileri Tablo 8’de sergilenmektedir:

Tablo 8. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Bekir Gürkan (S)
Yaş/Doğum Yılı	-
Meslek	Göçebe çoban

Memleketi	Aydın/Nazilli/Yamalak Köyü
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

*Benim de mayaların 6 değil 5 idi
O da biri birine eş idi
Garamayam hepisinden baş idi
Nereye göydün kömür gözlüm Mayaları
Salınmış da gidip gider sılaya*

Derleme fişinde “DÜŞÜNCELER” başlığı altında, “Mahpushaneden. Kız kaçırmadan 5 seneye mahkum. Yörük” ifadeleri yer almaktadır.

3.7. Çekin Kır Atımı Nalbant Nallasın

12 Temmuz 1938’de Aydın Nazilli’den derlendiği belirtilen eserlerin kaynak kişi bilgileri Tablo 9’da sergilenmektedir:

Tablo 9. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	İbrahim Pammukcuoğlu
Yaş/Doğum Yılı	22
Meslek	Rençber
Memleketi	Aydın/Nazilli/Aslanlı Köyü
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında herhangi bir ifadeye yer verilmemiştir.

Derleme fişinde “DÜŞÜNCELER” başlığı altında, “Mahpushaneden. Bir tarla meselesinden muhakemede” ifadeleri yer almaktadır.

3.8. Oturdum Çeşme Başına

12 Temmuz⁹ 1938’de Aydın Nazilli’den derlendiği belirtilen eserlerin kaynak kişi bilgileri Tablo 10’da sergilenmektedir:

Tablo 10. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Hasan Turan (Ç)
Yaş/Doğum Yılı	80
Meslek	Zurnacı
Memleketi	Aydın/Nazilli/Pirlibey
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş

⁹ Dosyanın geneline bakılarak, Aydın’da yapılan derleme çalışması 12 Temmuz 1938 tarihinde gerçekleştiğinden söz konusu derleme fişinde Ağustos ayının yanlışlıkla gösterilmiş olduğu tahmin edilmektedir.

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında herhangi bir ifadeye yer verilmemiştir. Derleme fişinde “DÜŞÜNCELER” başlığı altında, “Zurna ile” ifadesi yer almaktadır.

3.9. Çivril Köprüsünde Atımı Bağladım

12 Ağustos 1938’de Aydın Nazilli’den derlendiği belirtilen eserlerin kaynak kişi bilgileri 11’de sergilenmektedir:

Tablo 11. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Vehbi Babacan(S)
Yaş	28
Meslek	Rençber
Memleketi	Aydın/Nazilli/Güvendik
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Köyünde kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

*Ben felekimle sanıraç oynadım
Oynaya oynaya aldım eşimi
Gönül dedikleri bir billur şişe
//: Oturdum fikir eyledim tuttuğum işe ://
Bize de bulunur bir viran köşe*

*Ben atıma biner iken şaşırırım
Aşkın bendesini boydan aşırırım*

Derleme fişinde “DÜŞÜNCELER” başlığı altında, “Mahpushaneden. Katilden on seneye mahkum. Okur yazar. Hatabcıoğlu için yakılmış bir türkü.” ifadeleri yer almaktadır. Ayrıca derleme fişinin alt kısmına “Halay: Develerin semer ağacı” ifadesi not düşülmüştür.

3.10. Kör oğlu

1938’de¹⁰ Aydın Nazilli’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 12’de sergilenmektedir:

Tablo 12. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Hasan Evran (Ç)
Yaş	80
Meslek	Zurnacı
Memleketi	Aydın/Nazilli/Tirlebey
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş

¹⁰ Derleme fişinde parçaların alındığı gün ve aya ilişkin bilgilere yer verilmemiştir.

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında herhangi bir ifadeye yer verilmemiştir. Derleme fişinde “DÜŞÜNCELER” başlığı altında, “Zurna ile” ifadesi yer almaktadır.

3.11. Çekin Kıratımı

12 Temmuz 1938’de Aydın Nazilli’den derlendiği belirtilen eserlerin kaynak kişi bilgileri 13’te sergilenmektedir:

Tablo 13. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Mehmet Ercin (Ç)
Yaş/Doğum Yılı	1320 1904-1905
Meslek	Aşçı
Memleketi	Aydın/Nazilli/Tura Mahallesi
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında herhangi bir ifadeye yer verilmemiştir. Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Nalbant havası. Kaval ile” ibareleri not düşülmüştür.

3.12. Osman Bey Zeybeği

12 Temmuz 1938’de Aydın Nazilli’den derlendiği belirtilen eserlerin kaynak kişi bilgileri 14’te sergilenmektedir:

Tablo 14. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Halil Alkış (Ç)	Halil Konuk (S)
Yaş/Doğum Yılı	34	25
Meslek	Halkevinde Odacı	Gazinocu
Memleketi	Aydın/Nazilli/Cumhuriyet Mahallesi	Aydın/Karacasu/Cami Mahallesi
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

*Baba dağının hakim bakışı oh
Garıncalı eteği sakin yatışı
Sanki sıralanmış birer zümrüt bahçesi*

Zevk ve safa yeri Karaca su yaylası

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Saz refakatinde söylediler.” ibaresinin yanı sıra Muzaffer Sarısözen’in parafı olduğu tahmin edilen “Sözlerinin uydurma olduğuna şüphe bile caiz değildir M.S.” notu düşülmüştür.

3.13. Dervişim Türküsü

12 Temmuz 1938’de Aydın Nazilli’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 15’te sergilenmektedir:

Tablo 15. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Mehmet Baysa
Yaş/Doğum Yılı	1326 (R) 1910-1911
Meslek	Arabacı
Memleketi	Aydın/Nazilli/Cumhuriyet Mahallesi
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

*Dervişimin evleri yaylaya (da) göçtü
Yayladan gelirken yol ayrı düştü
Zamanın gençleri arkama düştü
Dervişim, Dervişim gandan baygın Dervişim
Muhabbet yollarında ölüp giden Dervişim*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında herhangi bir ifadeye yer verilmemiştir.

3.14. Mehmet Çavuş Türküsü

12 Temmuz 1938’de Aydın Nazilli’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 16’da sergilenmektedir:

Tablo 16. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Halil Alkış
Yaş/Doğum Yılı	34
Meslek	Halkevinde Odacı
Memleketi	Aydın/Nazilli/Cumhuriyet Mahallesi
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

*Mehmet de Çavuş da der ki çatal fişeklik de
Boynunda yedi gatar
Gaçma da Gürdoğlu gır atım da seni dutar
Gıyarım da canlarını der Mehmet Çavuş*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında herhangi bir ifadeye yer verilmemiştir.

3.15. Mehmet Çavuş Türküsü

13 Temmuz 1938’de Aydın Nazilli’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 17’de sergilenmektedir:

Tablo 17. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Mehmet Tepecik (Ç) (Kabak)	Mustafa Karol (Ç) Bağlama
Yaş/Doğum Yılı	45	1286 (R) 1870-1871
Meslek	İşçi	Kahveci
Memleketi	Aydın/Merkez/Cincin Köyü	Aydın/Merkez/Karankova Köyü
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi öğrenmiş	Kendi öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

*Mehmet Çavuş der ki yüreğim çatal
Üzerimde tam yedi gatar ?
Guş olsam da uçsam gıratım tutar
Yandım allah yandım serimde
? -----¹¹*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında şu ifadelere yer verilmiştir:

Darbukacı { *Salih Kavak 50
Darbukacı
Aydın, Çine, Kızıl Tepe köyü
Kendi öğrenmiş*

{ *Mehmet Sağlam 1327
Seyyar satıcı*

¹¹ Soru işaretlerinin neyi ifade ettiği anlaşılamamıştır.

Teganni etti *Aydın, Koçarlı nahiyesi*
Kendi öğrenmiş

3.16. Eski Menderes Havası

13 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 18’de sergilenmektedir:

Tablo 18. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Mehmet Tepecik (Ç) Kabak	Mustafa Koral (Ç) Bağlama
Yaş/Doğum Yılı	45	1286 (R) 1870-1871
Meslek	İşçi	Kahveci
Memleketi	Aydın/Merkez/Cincin Köyü	Aydın/Merkez/Karankova
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi öğrenmiş	Kendi öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

Bir garşıdan bir garşıya şahin de uçurdum
Ah ile tuh ile ömrüm geçirdim
Ben sevdiğimi arardım Mendirese geçirdim
Mendires, mendires bulanık da Mendires
Boğupta öldürme beni yaşayım biraz

Mendires gıyısında potinim galdı
İplikli mendiller aman dalgıçda galdı
Bizim de görüşmemiz mehşere mi? Galdı?

Mendires,
....

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında şu ifadelere yer verilmiştir:

Darbukacı { *Salih Kavak 50*
Darbukacı
Aydın, Çine, Kızıl Tepe köyü
Kendi öğrenmiş
Taganni etti.

3.17. Mehmet Çavuş Türküsü

13 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 19’da sergilenmektedir:

Tablo 19. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Mehmet Tepecik (Ç) Kabak	Mustafa Karol (Ç) Bağlama
Yaş/Doğum Yılı	45	1286 (R) 1870-1871
Meslek	İşçi	Kahveci
Memleketi	Aydın/Merkez/Cincin	Aydın/Merkez/Karankova
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi öğrenmiş	Kendi öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

*Memet Çavuş(da) der ki yüreğim çatal
Üzerimde fişeklik tam yedi Katar
Guşlar olsan uçsan Giratım tutar
Gıyarım canlarına der Memet Çavuş*

*İndiğim yollar bir ulu yoldur
Tatar deresinde dizgini doldur
Sen nerenin Kürdüsün aslını bildir
Gıyma benim canlarıma Memet*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında şu ifadelere yer verilmiştir:

Darbuka { *Salih Kavak 50
Darbukacı
Aydın, Çine, Kızıl Tepe köyü
Kendi öğrenmiş*

~~Kabak iştirak etmedi
Kabak da iştirak etti.~~

3.18. Köroğlu Türküsü

13 Temmuz 1938’de Aydın Nazilli’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 20’de sergilenmektedir:

Tablo 20. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	İbrahim dayı öz oğlu
Yaş/Doğum Yılı	90
Meslek	Evvelce Rençber, Efe, Karakullukçu
Memleketi	Aydın/Yukarı Nazilli/Zeytinlik Mahallesi
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında herhangi bir ibare yoktur.

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında şu ifadelere yer verilmiştir:

*Şayanı dikkat bir ihtiyar.
Dişlerin çoğu noksan.*

3.19. Ger Ali Türküsü

13 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 21’de sergilenmektedir:

Tablo 21. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Mehmet Tepecik (Ç) (Kabak)	Mustafa Karol (Ç) (Bağlama)
Yaş/Doğum Yılı	45	1286 (R) 1870-1871
Meslek	İşçi	Kahveci
Memleketi	Aydın/Merkez/Cincin	Aydın/Merkez/Karankova
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi öğrenmiş	Kendi öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

*Yârde) Gerali dedikleri bir ince uşak
Başına şal bağlamış beline guşak
Yâr de) Arkasına takmış 1500 uşak
Dağlara Serasker arslan Gerali*

*Çeşidim, çeşidim, çeşidim aman
Şimdi sırasına düşürdüm aman
Aç yorganı (Kömür gözlüm) üşüdüm aman*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında şu ifadelere yer verilmiştir:

Darbukacı { *Salih Kavak 50
Darbukacı
Aydın, Çine, Kızıl Tepe köyü
Kendi öğrenmiş*

3.20. Emirim Türküsü

13 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 22’de sergilenmektedir:

Tablo 22. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Mehmet Tepecik (Ç) (Kabak)	Mustafa Karol (Ç) (Bağlama)
Yaş/Doğum Yılı	45	1286 (R) 1870-1871
Meslek	İşçi	Kahveci
Memleketi	Aydın/Merkez/Cincin	Aydın/Merkez/Karankova
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi öğrenmiş	Kendi öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

*Emirim suya gider desti doldurur
Destisinin gulpuna bülbül gondurur
Emirimin yan bakışı Beyleri öldürür
Emirim, emirim ben yine gelirim
Akan (da) çaylar gibi (de) harlar gelirim*

*Emirimin evleri taşlık değil mi?
Salıver Emirim gençlik değil mi?
Mantonun cebine göydüm harçlık değil mi?
Emirim emirim yangın, baygın emirim
Kostak bağlamanın önünde diz çöken Emirim*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında şu ifadelere yer verilmiştir:

Darbukacı { *Salih Kavak 50
Darbukacı
Aydın, Çine, Kızıl Tepe köyü
Kendi öğrenmiş*

Taganni etti { *Mehmet Sağlam 1327
Seyyar satıcı
Aydın, Koçarlı nahiyesi
Kendi öğrenmiş*

3.21. Kerem Türküsü

13 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 23’te sergilenmektedir:

Tablo 23. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Ramazan Temel (S) (Siyahi)	Mustafa Karol (Ç)
Yaş/Doğum Yılı	1325 (Miladi: 1909-10)	1286 (R) 1870-1871
Meslek	Rençberlik	Kahveci
Memleketi	Aydın/Merkez/Güdüllü	Aydın/Merkez/Karankova
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş	Kendi öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

*Vardım Keşiş bahçasına hazanım gitmiş
Bağ gözüme hor göründü (salınıp) gezenim gitmiş
Bakın şunun başına gözüne
Can mı dayanır nazına
Siyah zülfü vah yüzüne
Darayup dökenim gitmiş*

*Şu dünyayı geldi geleli elbet göçmektedir
Can bülbüle gatıp gafesten uçmaktadır
Gün bu saat ömürlerimiş göçmektedir¹²
Dertli dünyaya gelip geçinmeden şüphem var.*

*Dertli Kerem bizim evde gışladı
Yarelerim göz göz oldu işledi
Ağlıya ağlıya gan gusmağa başladı
Ganlar gusma ile çıkar mı canlar*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Bağlama refakatinde” ifadesi not düşülmüştür.

3.22. Ali Beyin Türküsü

13 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 24’te sergilenmektedir:

Tablo 24. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Ramazan Temel (S) (Siyahi)	Mustafa Karol (Ç)
Yaş/Doğum Yılı	1325 (R) 1909-1910	1286 (R) 1870-1871
Meslek	Rençberlik	Kahveci

¹² Gün bugün, saat bu saat ömrümüz geçmektedir. M. S.

Memleketi	Aydın/Merkez/Güdüllü	Aydın/Merkez/Karankova
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş	Kendi öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

*Ah (da) verin dabancamı doldurayım
Doldurayım da (arkadaşlar da, Beyler ganlıda)
Düşmanları öldüreyim.
Benim de öldürdüğümü cümle aleme bildireyim
Nasıl dağydınız bana da aman
Ali de Beyimin canına*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Bağlama refakatinde” ifadesi not düşülmüştür.

3.23. Galip Türküsü

13 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 25’te sergilenmektedir:

Tablo 25. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Mehmet Öztürk (S)	Mehmet Tepecik (Ç)
Yaş/Doğum Yılı	37	45
Meslek	Rençberlik	İşçi
Memleketi	Aydın/Merkez/Armutlu	Aydın/Merkez/Cimcim
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

*Bir sözüm var aman sana söyleyim gardaşım bacım
Yıkılsın babanın sarayı tacım
Yüreğime göydün hem bir ince acı
Gel gitme garibim belki gelmezsin

Galip geldi hemen bu yerde gışladı
Yaralarım göz göz oldu hem işledi
Cebrail geldi hemen canım almağa başladı
Alma Cebrail alma üç gün ömür var.*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Kabak refakatinde” ibaresi not düşülmüştür.

3.24. Aşık Ömer Türküsü

13 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 26’da sergilenmektedir:

Tablo 26. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Mehmet Öztürk (S)
Yaş/Doğum Yılı	37
Meslek	Rençberlik
Memleketi	Aydın/Merkez/Armutlu
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

*Aman) Buna fani dünya derler her gelen göçmektedir
Oh) Can guşu feryad edüp gafesten uçmaktadır
Aman ey girdim yârin bahçesine açılmış güller
Herbiri fincan gibi
Gerdanında benleri var her biri mercan gibi
Gel sarılalım yatalım (a gız) ikimiz bir can gibi*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında herhangi bir ifadeye yer verilmemiştir.

3.25. İnce Mehmet Türküsü

13 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 27’de sergilenmektedir:

Tablo 27. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Hadice Yılmaz (S)	Salih Kavak (Ç)
Yaş/Doğum Yılı	25	50
Meslek	Çengi	Darbukacı
Memleketi	Aydın/Çine/Hamitabad	Aydın/Çine/Kızıltepe
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş	Kendi öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

*İnce de Memet aman martini takmış da goluna
Selam da vermiş amanın hem sağına hem soluna
Nasıl gyıydın yârim bir yârimin de canına
Amanın Beyler Beyler deavdan geldim de yorgunum
Yorgun değilim güzelim boylarına da vurgunum*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Darbuka refakatinde. Kadın oyun havası” ifadeleri not düşülmüştür.

3.26. Kadın Oyunu

13 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 28’de sergilenmektedir:

Tablo 28. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Hadice Yılmaz (S)	Salih Kavak (Ç)
Yaş/Doğum Yılı	25	50
Meslek	Çengi	Darbukacı
Memleketi	Aydın/Çine/Hamitabad	Aydın/Çine/Kızıltepe
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş	Kendi öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

*“Beyaz giymiş büsbütün”
Cebimde 100 lük tütün
O yar benim olmazsa
Ayrılırsız büsbütün*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Darbuka refakatinde.” ifadeleri not düşülmüştür.

3.27. At Bağladım Şarkısı

13 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 29’da sergilenmektedir:

Tablo 29. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Zehra Süzgün (S)
Yaş/Doğum Yılı	25
Meslek	Çengi
Memleketi	Aydın/Merkez/Kurtuluş Mahallesi
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

At bağladım aman Ödemişin hanına

*Mekan mı Gavur Aydının Efem de damına
Pazarlık ettim şeftalinin anuna
Şeftali pazarı Efem guruldu galdı
Küçük gelin köşelerde süzöldü galdı*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Darbukacı kendi çaldı.” ve “Aydın Oyun Havası” ifadeleri not düşülmüştür.

3.28. Kına Türküsü

13 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 30’da sergilenmektedir:

Tablo 30. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Hadice Yılmaz (S)	Salih Kavak (Ç)
Yaş/Doğum Yılı	25	50
Meslek	Çengi	Darbukacı
Memleketi	Aydın/Çine/Hamitabad	Aydın/Çine/Kızıltepe
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş	Kendi öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

*Annesi yok mu da bu gızın annesi
Öyleye kadar misafirsın gelin gız size
Size Hanım gız size*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Darbuka refakatinde” ifadesi not düşülmüştür.

3.29. Bir Gül İdim Kopardılar Dalımdan

13 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 31’de sergilenmektedir:

Tablo 31. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Zehra Süzgün (S)
Yaş/Doğum Yılı	25
Meslek	Çengi
Memleketi	Aydın/Merkez/Kurtuluş Mahallesi
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

*Bir gül idim gopardılar dalımdan
Cahil idim ayırdılar yarımından
Kim ayrılmış ben ayrılam yârimden
Gelsin sarsın fidan boylum yaremi*

*Hatipoğlu atar atar vuramaz
İnce Memiş dumanından duramaz
Kalk gidelim Aydın bize yaramaz*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Darbukayı kendi çaldı” ve “Oturak Havası” ifadeleri not düşülmüştür.

3.30. Top Yatağı Oturak Havası

14 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 32’de sergilenmektedir:

Tablo 32. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Salih Kavak (Ç) (Dümbelek)	Ali Yakan (Ç) (Kabak)
Yaş/Doğum Yılı	50	38
Meslek	Dümbelekçi	Sebzecilik
Memleketi	Aydın/Çine/Kızıltepe Nahiyesi	Aydın/Merkez/Yavuz
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

*Top yatağının ardı gayfa
Oturmuşlar tayfa tayfa
Yeter olsun yeter olsun
Top zülüfler tel tel olsun*

*Top yatağının ardı mushuk
Hovardalar çalar ıslık
Az mı geldi verdiğim harçlık?
Yeter olsun yeter olsun
Top zülüfler tel tel olsun*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında şu ifadelere yer verilmiştir:

Kabak çalan taganni etti.

¹³{İsmail Uskun 1326
¹⁴{Hüseyin Kaya 1329

Derleme fişinin sol orta kısmına kurşun kalemle “Aydın’ın İncirli Ova nahiyesi müdürlüğü elile Kara gözler” ibaresi not düşülmüştür.

3.31. Tilkilik Türküsü

14 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 33’te sergilenmektedir:

Tablo 33. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Salih Kavak (Ç) (Dümbelek)	Ali Yakan (Ç) (Kabak)
Yaş/Doğum Yılı	50	38
Meslek	Dümbelekçi	Sebzecilik
Memleketi	Aydın/Çine/Kızıltepe Nahiyesi	Aydın/Merkez/Yavuz
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

*//: Tilkilikte çevirdiler benim yolumu ://
Beş on polis bağladılar benim golümü
Böyle benim canıma
//: Ben bilirim mahbushane harman yoluna ://*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Kabak çalan taganni etti.” İbaresini not düşülmüştür.

Derleme fişinin arka sayfasında kurşun kalemle yazılmış şu ifadeler yer verilmiştir:

*Yüksek minarede ezen de okunur ağbeyler
Ezenin sadece ağbeyler yara de dokunur
Yâri güzel olan güller de sokunur
Yâri çikin olan amman ölür de kurtulur ağbeyler
A benim çektğim çektim annumun yazısı
Gitti de gelmez oldu annenin kuzusu
Gelemedi abeyler*

*Bugün Cuma günüdür ezen sesi var
Ezen sesi değil gelin yası var
Açın da bohçasına daha nesi var*

¹³ Eski harfli Türkçe (Osmanlıca) “Kara Gözlerinden” ibaresi not düşülmüştür.

¹⁴ Eski harfli Türkçe (Osmanlıca) “Kara Gözlerinden” ibaresi not düşülmüştür.

Üç yazmaylan top püsküllü fesi var

—Ağa beyler

3.32. Balıkesir Zeybek Havası

14 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 34’te sergilenmektedir:

Tablo 34. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	İsmail Dinç (Ç)
Yaş/Doğum Yılı	1327 (R) 1911-1912
Meslek	Çalgıcı
Memleketi	Manisa/Alaşehir/Katırlı
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında herhangi bir ifadeye yer verilmemiştir.

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Bağlama ile.”, “Mahpushaneden” ve “Kızıcılıktan 3,5 seneye mahkum” ibareleri not düşülmüştür.

3.33. Kerem Türküsü

14 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 35’te sergilenmektedir:

Tablo 35. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	İsmail Dinç (Ç)
Yaş/Doğum Yılı	1327 (R) 1911-1912
Meslek	Çalgıcı
Memleketi	Manisa/Alaşehir/Katırlı
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu ifadelere yer verilmiştir:

*Kerem idim aman güzel Keremliğimi bildirdim
Ağlattım dostumu aman düşmanımı güldürdüm
Eceli aman gine muhabbetli yârin ben idim*

Şimdi garşılardan bakan aman güzel vay ben oldum

*Murad, murad derken (aman) erdik murada
Sekiz değil (aman güzel) dokuz çocukla kalmış orada vay
Çocuklar yeni dursunlar, kendini sevsinler
?*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Bağlama çalarak okuyor”, “Mahpushaneden” ve “Kızılıktan 3,5 seneye mahkum” ibareleri not düşülmüştür.

3.34. Demircilik Türküsü

14 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 36’da sergilenmektedir:

Tablo 36. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	İsmail Dinç (Ç)
Yaş/Doğum Yılı	1327 (R) 1911-1912
Meslek	Çalgıcı
Memleketi	Manisa/Alaşehir/Katırlı
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu ifadelere yer verilmiştir:

*Demirciler de demir döger annem de tunç olur
Sevup, sevüp ayrılması gine de güç olur*

*Köprü altında yaldız
Hoş geldin küçü baldız
Sen git de ablan gelsin
Dayanamıyom (yinede) ben sensiz*

*Sizin dükan, bizim dükan gine de demirden
Gaşların Beğim gözlerin beni gine de deli eden*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Bağlama ile okudu”, “Mahpushaneden” ve “Kızılıktan 3,5 seneye mahkum” ibareleri not düşülmüştür.

3.35. Köroğlu Türküsü

14 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 37’de sergilenmektedir:

Tablo 37. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	İsmail Dinç (Ç)
Yaş/Doğum Yılı	1327 (R) 1911-1912
Meslek	Çalgıcı
Memleketi	Manisa/Alaşehir/Katırlı
Eseri Yer/Kişi/Zaman	Öğrendiği Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu ifadelere yer verilmiştir:

*Hay hay gene mi Beyler
Ben bir Köroğluyum dağda gezerim
Esen ülüzgardan hile sezerim
Demir sopa ile kellen ezerim
Ayvazım ayvazım beri gel güzel*

*Çamlı belden aşdığını gine görmüşler
Gıratın sekişinden beni bilmişler
Şu geçen Köroğlu demişler¹⁵
Ver yolun bacım dön gel Ermeni*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Bağlama ile okudu”, “Mahpushaneden” ve “Kızıcılıktan 3,5 seneye mahkum” ibareleri not düşülmüştür.

3.36. Virandır Bahçemin Dalları Viran

14 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 38’de sergilenmektedir:

Tablo 38. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Mustafa Kocataş (Ç)
Yaş/Doğum Yılı	1324 (R) 1908-1909
Meslek	Rençberlik
Memleketi	Aydın/Çine/Çataltaş
Eseri Yer/Kişi/Zaman	Öğrendiği Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu ifadelere yer verilmiştir:

¹⁵ “Şu geçende Koç Köroğlu demişler. M. S.” dipnotu düşülmüştür.

*Virandır bahçanın gülleri¹⁶ viran
Ölür mü? Hemen deyarını da bağına saran*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Bağlama ile okudu”, “Mahpushaneden” ve “Kızıcılıktan 3,5 seneye mahkum” ibareleri not düşülmüştür.

3.37. Minarenin Alemi

14 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 39’da sergilenmektedir:

Tablo 39. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Zehra Süzgün (S)
Yaş/Doğum Yılı	25
Meslek	Çengi
Memleketi	Aydın/Merkez/Kurtuluş
Eseri Yer/Kişi/Zaman	Öğrendiği Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu ifadelere yer verilmiştir:

*Minarenin alemi (aman aman
Gaşları gudret galemi
Madem Doktor değildin (Dalgalı ciğerim
Niçin açdın yaremi?*

*Minareden at beni (aman
İn aşağı tut beni
Ak gerdanın üstünde } madam
Ninni çal uyut beni }*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Darbukayı kendi çaldı” ibaresi not düşülmüştür.

3.38. Çine Çayırı Güzelim Aman

¹⁶ Sözcüğün üst kısmına “dalları” ibaresi not düşülmüştür.

14 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 40’ta sergilenmektedir:

Tablo 40. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Zehra Süzgün (S)
Yaş/Doğum Yılı	25
Meslek	Çengi
Memleketi	Aydın/Merkez/Kurtuluş
Eseri Yer/Kişi/Zaman	Öğrendiği Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu ifadelere yer verilmiştir:

*Çine çayır (güzelim aman) taşkın olur
Güzel seven (“ “”) coşkun olur
Yaz sevisi (Fidanım “”) başkamolur
Ah olaydım (“ “”) vah olaydım
Eski yâre (gelinim aman) eş olaydım*

*Pencereden (aralım aman) baktım geçtim
Öptüm koktum (gelinim aman) helallaştım.*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Darbukayı kendi çaldı” ibaresi not düşülmüştür.

3.39. Çavdar Murat Havası

14 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 41’de sergilenmektedir:

Tablo 41. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Salih Kavak (Ç) (Dümbelek)	Ali Yakan (Ç) (Kabak)
Yaş/Doğum Yılı	50	38
Meslek	Dümbelekçi	Sebzecilik
Memleketi	Aydın/Çine/Kızıltepe Nahiyesi	Aydın/Merkez/Yavuz
Eseri Yer/Kişi/Zaman	Öğrendiği Kendi kendine öğrenmiş	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu ifadelere yer verilmiştir:

*Çek kayıkçı kayıklarını ben de geçeyim
Karada kuş değilim amanın havalardan uçayım
Aliverin martinimi tüfeği gızanlarıma yollar açayım
Başparmakdan inmem ben
Gümüslü martini de vermem ben ah! ah!
-~~Sanı~~ Hanıfeme yandım allah, allah!*

*Çavdar Murad sandım ben
Şimdi gene sardım ben (?)*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Türküsünü dümbelekçi okudu” ibaresi not düşülmüştür.

3.40. Cevriyem Türküsü

14 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 42’de sergilenmektedir:

Tablo 42. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Salih Kavak (Ç) (Dümbelek)	Ali Yakan (Ç) (Kabak)
Yaş/Doğum Yılı	50	38
Meslek	Dümbelekçi	Sebzecilik
Memleketi	Aydın/Çine/Kızıltepe Nahiyesi	Aydın/Merkez/Yavuz
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu ifadelere yer verilmiştir:

*Dükkan demir yolunda
Altın saat boynunda
Cevriye Hanımı sorarsan
Ahmet Beyin goynunda*

*Aman Cevriyem aman
Yaktın kül ettin beni
Garyolanın içinde
Hak ederim seni*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Dümbelekçi türküsünü okudu” ibaresi not düşülmüştür.

3.41. Kuru Oğlan Zeybek Havası

14 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 43’te sergilenmektedir:

Tablo 43. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Salih Kavak (Ç) (Dümbelek)	Ali Yakan (Ç) (Kabak)
Yaş/Doğum Yılı	50	38
Meslek	Dümbelekçi	Sebzecilik
Memleketi	Aydın/Çine/Kızıltepe Nahiyesi	Aydın/Merkez/Yavuz
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında herhangi bir ifadeye yer verilmemiştir.

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Kabak, Dümbek” ibaresi not düşülmüştür.

3.42. Denizli Türküsü (Oyun Havası)

14 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 44’te sergilenmektedir:

Tablo 44. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	İkbal Emrecan (S)	Salih Kavak (Ç) (Dümbelek)
Yaş/Doğum Yılı	25	50
Meslek	Çengi	Dümbelekçi
Memleketi	Aydın/Merkez/Köprülü Mahl.	Aydın/Çine/Kızıltepe Nahiyesi
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu ifadelere yer verilmiştir:

*At bağladım aman Denizlinin hanına
Mekan mı tutdun ak çayların kayalar başına
Çadır mı gurdun Efe, (amanın amanın ne imiş
Ayrılmamız böyle imiş)
Bizim böyle olmamız herkese bir şey imiş?*

*Amanın, amanın ne olanlar
Ayrılıp hasret olanlar
Ben asker oldum Efem
Hasrete galanlar ...*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında herhangi bir ibareye yer verilmemiştir.

3.43. Kabirimin Taşı Ispartaya Karşı

14 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 45’te sergilenmektedir:

Tablo 45. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Salih Kavak (Ç) (Dümbelek)	Ali Algün (Ç) (Bağlama)
Yaş/Doğum Yılı	50	1305 (R) 1889-1890 (Habeş)
Meslek	Dümbelekçi	Rençberlik
Memleketi	Aydın/Çine/Kızıltepe Nahiyesi	Aydın/Merkez/Çiftlik Köyü
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu ifadelere yer verilmiştir:

*Gabrimin taşı Ispartaya karşı
Üstümün toprağı gözümün yaşı
Fidan boylu yârim gelsin karşı
Gün bugün ağlarım benim de kederim
Merak etme fidan boylum benim kaderim.*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Türküyü bağlama çalan okudu.” ve “Hataklı oğlu türküsü” ibareleri not düşülmüştür.

3.44. Kadioğlu Zeybeği (Oyun Havası)

14 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 46’da sergilenmektedir:

Tablo 46. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Salih Kavak (Ç) (Dümbelek)	Ali Algün Efe (Ç) (Bağlama)
Yaş/Doğum Yılı	50	1305 (R) 1889-1890 (Habeş)
Meslek	Dümbelekçi (Çolakdır)	Rençberlik
Memleketi	Aydın/Çine/Kızıltepe Nahiyesi	Aydın/Merkez/Çiftlik Köyü
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında herhangi bir söze yer verilmemiştir.

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Dümbelek” ibaresi not düşülmüştür.

3.45. Katırcı oğlu Zeybeği

14 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 47’de sergilenmektedir:

Tablo 47. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Salih Kavak (Ç) (Dümbelek)	Ali Algün Efe (Ç) (Bağlama)
Yaş/Doğum Yılı	50	1305 (R) 1889-1890 (Habeş)
Meslek	Dümbelekçi (Çolakdır)	Rençberlik (Solaktır)
Memleketi	Aydın/Çine/Kızıltepe Nahiyesi	Aydın/Merkez/Çiftlik Köyü
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu ifadelere yer verilmiştir:

Avcı/mısın ne gezersin sürekte Ey
Acı tatlı derdin vardır yürekte “
Bu gün de değil devam vardır felekte “
Aman dağlar zalim Beyler yol ver bize

Bir gidersem, beş ardıma bakarım Eyy
Gözlerimden ganlı yaşlar dökerim “

*Sen gideli ben ayrılık çekerim
Aman dağlar, zalim Beyler yol ver bize*

“

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Türküyü bağlamacı okudu.” ve “Dümbelekçi çolak, bağlamacı solak!” ibareleri not düşülmüştür.

3.46. Ay Türküsü

14 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 48’de sergilenmektedir:

Tablo 48. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Ali Barut (S)
Yaş/Doğum Yılı	35
Meslek	Kahveci
Memleketi	Aydın/Karacasu/Yaylık Mahallesi
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu ifadelere yer verilmiştir:

*Ay doğar arasınlan
Gün doğar sırasından
Ben de yar bulamadım
Elimin parasınlan*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında herhangi bir ibareye yer verilmemiştir.

3.47. Kör Oğlu Türküsü

14 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 49’da sergilenmektedir:

Tablo 49. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Salih Kavak (S) (Dümbelek)	Ali Algün Efe (Habeş) (Bağlamacı)
Yaş/Doğum Yılı	50	1305 (R) 1889-1890
Meslek	Dümbelekçi	Rençberlik

Memleketi	Aydın/Çine/Kızıltepe Mahallesi	Aydın/Merkez/Çiftlik Köyü
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu ifadelere yer verilmiştir:

*Küçükten severim Efem yazı yazana
Canım gurban ola ordu bozana
Yetmiş batman pirinç küçük kazana
Avdan gelsin pişsin keleşlerim aman*

*Odalar yaptırdım bir ucdan uca Efem
Söylediğim sözler gitmesin güce
Şimdi el atarsam eğri Kılıca
Geldi meydana kemen Köroğlu, canım Köroğlu*

*Tokat kervanından aldım bakırı
Yanı başında eğri satırı
İncitmeyin Ağalar fikarayı, fakiri
Geldi meydana hemen Köroğlu*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Türküyü bağlamacı okudu” ibaresine yer verilmiştir.

3.48. Karacasu Zeybeği

14 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 50’de sergilenmektedir:

Tablo 50. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Ali Barut (S) (Dümbelek)	Mehmet Kaplan (S)
Yaş/Doğum Yılı	35	28
Meslek	Kahveci	Testici
Memleketi	Aydın/Karacasu/Yaylalı Mahallesi	Aydın/Karacasu/Cuma Mahallesi
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu ifadelere yer verilmiştir:

*Garasuyun selvisi
Orta (da) boylu kendisi
Bekarlardan zanpara
Garacasuyun evlisi*

*Mecidenin altı döşeme
Yan kestiler peşime
Bir akşamcık yatma ilen
Yürüverdin düşüme*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Üçüncü muganni.”, “Ali Dal 1327 Testici, Aydın Karacasu, Hacı Halil Mah. Kendi kendine öğrenmiş” ibarelerine yer verilmiştir.

3.49. İnce Mehmet Türküsü

14 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 51’de sergilenmektedir:

Tablo 51. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Mehmet Kaplan (S)
Yaş/Doğum Yılı	28
Meslek	Testici
Memleketi	Aydın/Karacasu/Cuma Mahallesi
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu ifadelere yer verilmiştir:

*Çobanların keçileri alabaş
Mustafanın sardacağı Sarıbaş
İnce Mehmed olsun bize arkadaş
Kalk gidelim İnce Memet dağlara*

*Gır atıma burçak verin kişnesin
Yarelerime merhem sarın işlesin
Ben gidersem benim yârim nişlesin
Otursun gölgelere kergef işlesin*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında herhangi bir ibareye yer verilmemiştir.

3.50. Ese Efenin Türküsü

14 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 52’de sergilenmektedir:

Tablo 52. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Ali Dal (S)
Yaş/Doğum Yılı	1327 (R) 1911-1912
Meslek	Testici
Memleketi	Aydın/Karacasu/Hacı Halil Mahallesi
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu ifadelere yer verilmiştir:

*Evimden çıktım üç gün yol durdum
(İpekli) Beyaz mendilime portakal doldurdum
Dört duvar içine (girdim) kendim vurdurdum
Yetiş Mustantik Bey yetiş akıyor ganlarım
Sol gaşımdan ben vuruldum çıkıyor canlarım*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “İsa Efe türküsü” ibaresine yer verilmiştir.

3.51. Temirci Zeybeği

15 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 53’te sergilenmektedir:

Tablo 53. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Durmuş Kahveci (Ç)
Yaş/Doğum Yılı	55
Meslek	Kahvecilik
Memleketi	Aydın/Söke/Asitepe
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında herhangi bir söze yer verilmemiştir.

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Saz ile” ve “Tahtacıardan” ibarelerine yer verilmiştir.

3.52. Garib Havası

15 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 54’te sergilenmektedir:

Tablo 54. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Durmuş Kahveci (Ç)
Yaş/Doğum Yılı	55
Meslek	Kahvecilik
Memleketi	Aydın/Söke/Asitepe
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu ifadelere yer verilmiştir:

*Ana Halepten geliyorum Halepten
Yorulduğum yollarda galdım
Şah sanemin tasını buldum
Ana ben Halepten geliyorum Halepten*

*Bilmem Hinde gitmiş bilmem Yemene
Haberler sorayım çayıra çimene
Çayır çimen derler buna bir bahardır yazdır
Çayır çimen derler buna bir bahardır gelir geçer*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Saz ile” ve “Tahtacıardan” ibarelerine yer verilmiştir.

3.53. Kerem Türküsü

15 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 55’te sergilenmektedir:

Tablo 55. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Durmuş Kahveci (Ç)
Yaş/Doğum Yılı	55
Meslek	Kahvecilik
Memleketi	Aydın/Söke/Asitepe
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu ifadelere yer verilmiştir:

*Ben Kerem idim aman keremimi bildirdim
Dostumu ağlattım, düşmanımı güldürdüm
Ben on beşinde bir muhabbetli yar yitirdim
O sebepten gezem dağları*

*Her sabah, her sabah, gel geç buradan
Ganı gasaveti galdır aradan
Ne güzel yaratmış seni yaradan
Seni yaradanın¹⁷ biz de kuluyuz¹⁸*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Saz ile” ve “Tahtacıardan” ibarelerine yer verilmiştir.

3.54. Yörük Kızı Türküsü

15 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 56’da sergilenmektedir:

Tablo 56. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Durmuş Kahveci (Ç)
Yaş/Doğum Yılı	55
Meslek	Kahvecilik
Memleketi	Aydın/Söke/Asitepe
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu ifadelere yer verilmiştir:

2 3 *Garataş gibidir senin yatışın
Ciğerimi (de) deldi (de) senin ötüşün, (ötüşün)
Şahin gibi (de) gitti yuvanıza yatışın¹⁹
Ah babacığım (da) vah babacığım gel baba hey*

1 6 *Selam yolladım sevgili dosta, gül dosta
Selamımı almamış yatıyor hasta
Malını değişmiş iraya posta (gül posta hey)
Ah babacığım vah babacığım, gazi baba hey*

Garşısındaki yaprak gül yaprağı hey

¹⁷ Sözcüğün üzerine “mevlanın” kelimesi not düşülmüştür.

¹⁸ “Kuluyuz” sözcüğündeki “k” harfinin alt kısmına “g” harfi not düşülmüştür.

¹⁹ Sözcüğün alt kısmına “yetişin” ibaresi not düşülmüştür.

3 2 *Dilime düşmüş ablağı, ablağı*
Topuğumuza çıkmayan gara toprak gül toprağı
Bir ~~gün~~ gün olurda boyumuzdan aşar hey

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Saz ile”, “Tahtacılarından” ve “(Bu havayı kimsenin bilmediğini söyledi)” ibarelerine yer verilmiştir.

3.55. Yörük Kızı Türküsü

15 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 57’de sergilenmektedir:

Tablo 57. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Salih Kavak (Ç) (Dümbelek)	Hasan Kabakçı (Ç) (Keman)
Yaş/Doğum Yılı	50	1318 (R) 1902-1903
Meslek	Dümbelekçi	Rençber
Memleketi	Aydın/Çine/Kızıltepe Nahiyesi	Aydın/Söke/Nalbantlar
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu ifadelere yer verilmiştir:

Ola da guşlar sarpa yapar yuvayı
Çıkmışta üstüne seyir eder yuvayı
Yörük (de) gızı çekmiş (de) Beylik mayayı
Yol benim diye gidüp gider - -

Çadır gurdum şu ovanın düzüne
Ben yandım (da) şu yosmanın gızına
Saçları sarım, saçları garam
Gelin boylu abam
Uykulardan uyan
Can ol da dayan

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Keman ile”, “Dizinde çalıyor”, “Taganni eden kemancı” ve “Kemancı yerli yörük” ibarelerine yer verilmiştir.

3.56. Kadın Oyun Havası

15 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 58’de sergilenmektedir:

Tablo 58. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Salih Kavak (Ç) (Dümbelek)	Hasan Kabakçı (Ç) (Keman)
Yaş/Doğum Yılı	50	1318 (R) 1902-1903
Meslek	Dümbelekçi	Rençber
Memleketi	Aydın/Çine/Kızıltepe Nahiyesi	Aydın/Söke/Nalbantlar
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu ifadelere yer verilmiştir:

*Çay içinin milleri
Fatma (da) gelinin dilleri
Selam (da) söyleyin Fatmaya
Gönderiversin zilleri*

*Gahve değilim gavrulacak
Fistan değilim savrulacak
Fatma (da) gelin değilim
Dağbaşında oynayacak*

Ev içinde

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Kemanı dizinde çalıyor”, “Kemancı taganni ediyor” ve “Kemancı yerli yürük” ibarelerine yer verilmiştir.

3.57. Gül Murat Türküsü

15 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 59’da sergilenmektedir:

Tablo 59. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Salih Kavak (Ç) (Dümbelek)	Hasan Kabakçı (Ç) (Keman)
Yaş/Doğum Yılı	50	1318 (R) 1902-1903
Meslek	Dümbelekçi	Rençber
Memleketi	Aydın/Çine/Kızıltepe Nahiyesi	Aydın/Söke/Nalbantlar
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu ifadelere yer verilmiştir:

*Garaca Hayıttan çıkdım başım selamet
Azap da camisine vardım kopdu giyamet*

*Azık ile garaca hitın arası
Pek mi gaygan geldi gül Muradımın yarası*

*Alı (da) verin (de) dabancamı oymadan oymadan
Alında götürün gül muradımı ablası duymadan*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Kemancı dizinde çalıyor”, “Taganni eden kemancı” ve “Kemancı yerli yürük” ibarelerine yer verilmiştir.

3.58. Hüseyinin Şehadeti

15 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 60’ta sergilenmektedir:

Tablo 60. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Durmuş Kahveci (Ç)
Yaş/Doğum Yılı	55
Meslek	Kahvecilik
Memleketi	Aydın/Söke/Asitepe
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında “Kerbala vakası” ifadesine yer verilmiştir.

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Tahtacılardan” ve “Saz ile” ibarelerine yer verilmiştir.

3.59. Şakir Ağa Türküsü

15 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 61’de sergilenmektedir:

Tablo 61. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Salih Kavak (Ç) (Dümbelek)	Ali Algın Efe (Ç) (Bağlama)
Yaş/Doğum Yılı	50	1305 (R) 1889-1890
Meslek	Dümbelekçi	Rençberlik

Memleketi	Aydın/Çine/Kızıltepe Köyü	Aydın/Merkez/Çiftlik Köyü
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu ifadelere yer verilmiştir:

*Şakir Efendi dediler de geldiler yanıma
Ay karanlıktan mı kıydılar tatlı canıma
Kalkmaz uykularıma yatdım kaldırman beni
Ben de garip arslanım öldürmen beni
Efendim, Efendim, Şakir Efem*

Okunmaz evrakları takdılar boynuma

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Bağlama ile”, “Türküyü bağlamacı okudu” ve “a2 bozuk” ibarelerine yer verilmiştir.

3.60. Altı Kızlar Türküsü

15 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 62’de sergilenmektedir:

Tablo 62. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Salih Kavak (Ç) (Dümbelek)	Ali Algın Efe (Ç) (Bağlama)
Yaş/Doğum Yılı	50	1305 (R) 1889-1890 (Habeş)
Meslek	Dümbelekçi	Rençberlik
Memleketi	Aydın/Çine/Kızıltepe Köyü	Aydın/Merkez/Çiftlik Köyü
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu ifadelere yer verilmiştir:

*Altı kızlar, altı kızlar
Altı kızdan biri Fatma
Gaşları var ~~çatma~~²⁰-çatma
Gadir mevlam sabah etme*

²⁰ Sözcüğün üst kısmına “derme” ibaresi eklenmiştir.

*Altı kızlar altı kızlar
Altı kızın biri Dudu
Odur güzellerin adı
Altı kızlar, altı kızlar
“ “ “ “
Altı kızın biri Meryem
Gaşları var eğrem büğrem
Yılda gelir iki bayram
Altı kızlar, altı kızlar hey*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Türküyü bağlama çalarak Ali Efe okudu” ibaresine yer verilmiştir.

3.61. Şahsanem

15 Temmuz 1938’de Aydın Merkez’den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri 63’te sergilenmektedir:

Tablo 63. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Salih Kavak (Ç) (Dümbelek)	Ali Algın Efe (Ç) (Bağlama)
Yaş/Doğum Yılı	50	1305 (R) 1889-1890 (Habeş)
Meslek	Dümbelekçi	Rençberlik
Memleketi	Aydın/Çine/Kızıltepe Köyü	Aydın/Merkez/Çiftlik Köyü
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi kendine öğrenmiş	Kendi kendine öğrenmiş

Derleme fişinde, “PARÇANIN TEKSTİ” başlığı altında şu ifadelere yer verilmiştir:

*Bir hoş olur (aman aman) bu elmanın yemesi
Beş yüz guruşa mal oldu saçının sırması
Sana getirdim Halep gınası
Beyaz topuklarına yakışsın diye
Garşiki dağda yanar aman ışık
Dari fenaya düşmüş öksüz aşık
Gırmızı buğday zülüfleri dolaşık
Her gün için ağlar öz perdem benim hey

Gamde giderdi, gülmezdi yüzü
Kirlidir yakası, yaşlıdır gözü (amanın yar)
Kimi Şeyhislamın (kimi) Vezirin gızı
Hiç birisi bezemez Şahseneme*

*Bir yanımda gan gelir aman bir yandan Fırat
Düşümüşüm garip de vatanım uzak
O yolcuların bekçisi şimşili çırak
Her gün için ağlar öz perdem benim aman yârim hey*

Derleme fişinin “DÜŞÜNCELER” başlığı altında “Bağlam ile” ve “Türküsünü bağlama çaldı okudu” ibarelerine yer verilmiştir.

4. AYDIN 1938 DOSYASINA İLİŞKİN DİĞER BELGELERDE YER ALAN BİLGİLER

Arşiv’de, 1938 yılında Aydın’dan derlenen eserlerle ilgili olarak, yukarıda ele alınan derleme fişlerinin dışında, “*Arşivce ve Piyasaca Derlenen Plakların Listesi*” başlıklı dosyada daktilo ile yazılmış listede, 61 adet eser kayıt altına alınmış, söz konusu eserlerin plak numaraları ve plaktaki yerleri belirtilmiş ve eserler için 796’dan 859’a kadar sıra numarası verilmiştir. Söz konusu listede, 800 sıra numarasıyla belirtilen *Ben Bilirim Yaylaların Yo.* başlıklı türkü, Aydın 1938 dosyasında 5 sıra numaralı derleme fişinde *Ben Bilirim Yaylanızın Yolunu* başlığıyla yer almaktadır. Aynı şekilde 801 sıra numarasıyla kaydedilen *Benmide Mayalarım Beş Değil* başlıklı türkü, Aydın 1938 dosyasında 6 sıra numaralı derleme fişinde *Benim De Mayalarım Beş Değil Altı İdi* başlığıyla yer almaktadır. Yine 838 sıra numarasıyla belirtilen *Kuru Oğlu Zeybeği* başlıklı türkü, Aydın 1938 dosyasında 41 sıra numaralı derleme fişinde *Kuru Oğlan Zeybek Havası* başlığıyla yer almaktadır. Aynı şekilde 859 sıra numarasıyla kaydedilen *Şahsenem* başlıklı türkü, Aydın 1938 dosyasında 61 sıra numaralı derleme fişinde *Şahsanem* başlığıyla yer almaktadır. Dolayısıyla söz konusu listede²¹ türkü başlıklarında imla hataları yapılmış olması muhtemeldir.

Daktiloyla yazılmış listede *Menemen Zeybek Havası, Emmi Zeybeği, Kör oğlu, Çekin Kır Atımı, Balıkesir Zeybek Havası, Kuru Oğlu Zeybeği, Kadı Oğlu Zeybeği, Demirci Zeybeği, Kadın Oyun Havası* adlı eserlerin yanına “E” yazılmış; *Yine Akşamlar Oldu, Ali Beyin Türküsü, Ezel Bahar, Ben Bilirim Yaylaların Yo., Benmide Mayalarım Beş Değil, Çekin Kır Atımı, Çivril Köprüsünde, Dervişim Türküsü, Mehmet Çavuş Türküsü, Kör Oğul Türküsü, Aşık Ömer Türküsü, Ay Türküsü, Karaca Su Zeybeği, İnce Mehmet Türküsü, Ese Efenin Türküsü* için “V” kısaltması; geriye kalan eserler için ise “R” kısaltması kullanılmıştır. İlgili satırlardaki “V” kısaltmasının “vokal” (sözlü) eserler için, “E” kısaltmasının “enstrümantal” (çalgısal) eserler

²¹ “*Arşivce ve Piyasaca Derlenen Plakların Listesi*” başlıklı dosyada daktilo ile yazılmış liste.

için, “R” kısaltmasının ise “refakat”²² (eşlikli) eserler için kullanılmış olduğu düşünülmektedir. Enstrümantal ve eşlikli eserlerin kısaltmalarının yanına hangi enstrüman olduğu açıkça yazılarak belirtilmiştir.

Listede, enstrüman bilgilerinin yanında kaynak kişilerin ad ve soyadları verilmiştir.

El yazısıyla doldurulmuş olan diğer listede,²³ “Sıra no”, “Eşyanın Adı ve Vasıfları”, “Miktarı”, “Ne suretle geldiği” ve “İzahat” başlıklarında bilgi verilmiştir. Söz konusu formda, derlenen eserlerin plak numaraları “Sıra no” olarak verilmiş, her bir sıra (plak) numarası için miktar “1” olarak belirtilmiş, “Ne suretle geldiği” sütununa sayfa başlarında birer kez “arşivce derleme” yazılmış ve geri kalan satırlara denden işareti konulmuştur. “İzahat” satırlarında, kaynak kişilerin ad soyadlarının alt kısmına eşlik ettiği enstrüman var ise “R” kısaltmasının yanına enstrüman isimleri, yine aynı şekilde enstrümantal eser ise “E” kısaltmasının yanına enstrüman isimleri ve sözlü eser ise “V” kısaltması not düşülmüştür.

El yazısıyla doldurulmuş olan söz konusu listede 64 adet eser kayıt altına alınmıştır. Bu listede de *Derviş'in Türküsü* ve iki adet *Mehmet Çavuş* türküleri eklenmiştir. Dolayısıyla bu listedeki eser sayısı da derleme fişlerinin yer aldığı dosyadaki eser sayısından üç adet fazladır. Bu durumun muhtemelen türkülerin tekrar edilmesi nedeniyle gözden kaçırıldığı ve dolayısıyla üç adet türkünün fazladan yazıldığı için oluştuğu düşünülmektedir.

Arşiv Derleme Plakları Kataloğu Şehirlerde ve Arşivde Derlenen başlıklı klasörde Aydın iline ilişkin daktilo ile yazılmış liste, “Sıra No”, “Pl. No.”, “Parçanın Adı”, “Saz” ve “Çalan ve Söylüyen” başlıklarından oluşmaktadır. Sıra No. başlığı altında 796’dan 859’a kadar sıra numaraları verilmiştir. Söz konusu listede, tıpkı “*F. Arşivinin derlediği plaklar No:1-410*” başlıklı *Ankara Devlet Konservatuvarı Demirbaş Defteri*’nde bulunan listede olduğu gibi, *Menemen Zeybek Havası*, *Emmi Zeybeği*, *Kör oğlu*, *Çekin Kır Atımı*, *Balıkesir Zeybek Havası*, *Kuru Oğlu Zeybeği*, *Kadı Oğlu Zeybeği*, *Demirci Zeybeği*, *Kadın Oyun Havası* adlı eserlerin yanına “E” kısaltması, *Yine Akşamlar Oldu*, *Ali Beyin Türküsü*, *Ezel Bahar*, *Ben Bilirim Yaylaların Yo.*, *Benmide Mayalarım Beş Değil*, *Çekin Kır Atımı*, *Çivril Köprüsünde*, *Dervişim Türküsü*, *Mehmet Çavuş Türküsü*, *Kör Oğul Türküsü*, *Aşık Ömer Türküsü*, *Ay Türküsü*, *Karaca*

²² Derleme fişlerinde saz eşliği için “refakat” sözcüğü kullanılmaktadır, bu sebeple “R” harfinin “refakat”ın kısaltmasına işaret ettiği anlaşılmaktadır.

²³ Söz konusu liste, “*F. Arşivinin derlediği plaklar No:1-410*” başlıklı *Ankara Devlet Konservatuvarı Demirbaş Defteri*’nde yer almaktadır.

Su Zeybeği, İnce Mehmet Türküsü, Ese Efenin Türküsü için “V” kısaltması; geriye kalan eserler için ise “R” kısaltması kullanılmıştır.

5. SONUÇ

12-15 Temmuz 1938 tarihleri arasında Aydın’da gerçekleştirilmiş olan ve dört gün süren derleme çalışmasına ilişkin olarak Arşiv’de 61 adet derleme fişi bulunmakta, söz konusu fişlerde toplam 61 adet eserin derleme bilgisi yer almaktadır.

Derleme fişlerindeki bilgilere göre, Aydın’da gerçekleştirilen bu derleme çalışmasında 1’i Bursa, 1’i Manisa’lı, diğerleri Aydın’lı olmak üzere toplam 30 kaynak kişi yer almıştır.

Derleme fişlerinde kaynak kişilerin bu eserleri kimden, nerede ve ne zaman öğrenmiş oldukları konusuna ilişkin elde edilen bilgiler Tablo 64’te sergilenmektedir:

Tablo 64. Eserin öğrenildiği yer, kişi ve zaman bilgilerinin kaynak kişi sayısına dağılımı

Eserin Öğrenildiği Yer/Kişi/Zaman	Kaynak kişi sayısı
Ustası İzmirli Hasan’dan	1
Köyünde Kendi kendine	1
Kendi Kendine	25
Kendi Öğrenmiş	3

Tablo 64’te görüldüğü üzere, 30 kaynak kişiden 25’i, yani kaynak kişilerin % 83’ü, eserleri “kendi kendine” öğrenmiştir.

Derleme fişlerinde aktarılan bilgilere göre kaynak kişilerin yaşları, meslekleri ve kaç esere kaynaklık ettikleri, Tablo 65’te özetlenmektedir:

Tablo 65. Kaynak kişilerin yaşları, meslekleri ve bu kişilerden derlenen eser sayısı

Ad Soyad	Yaş ²⁴	Meslek	Söylediği/Çaldığı Eser Sayısı
----------	-------------------	--------	-------------------------------

²⁴ Doğum yılı Rumi takvime göre verilen ve Miladi takvim karşılığı Türk Tarih Kurumu Tarih Çevirme Kılavuzu’na göre iki ardışık yıl olarak çıkan kaynak kişilerin yaşı, ilk yıl göz önünde tutularak hesaplanmıştır.

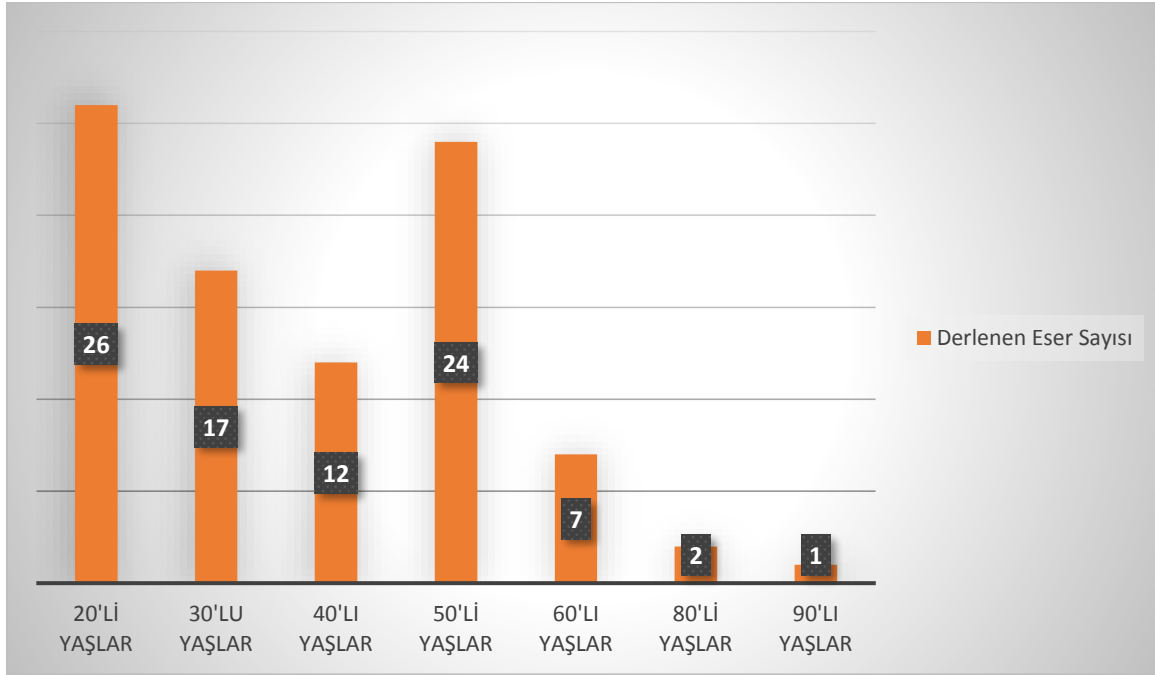
Ahmet Ayna	33	Klarinetçi	1
İsmail Dinç	27	Çalgıcı	4
Vehbi Babacan	28	Rençber	2
Ali Olgaç	20	Rençberlik	2
Bekir Gürkan	23	Göçebe Çoban	2
İbrahim Pammukcuoğlu	22	Rençber	1
Hasan Turan	80	Zurnacı	1
Hasan Evran	80	Zurnacı	1
Mehmet Ercin	34	Aşçı	1
Halil Alkış	34	Halkevinde Odacı	2
Halil Konuk	25	Gazinocu	1
Mehmet Baysa	28	Arabacı	1
Mehmet Tepecik	45	İşçi	5
Mustafa Karol	68	Kahveci	7
İbrahim Dayı Öz Oğlu	90	Evvelce Rençber, Efe, Karakullukçu	1
Ramazan Temel	29	Rençberlik	2
Mehmet Öztürk	37	Rençberlik	2
Hadice Yılmaz	25	Çengi	3
Salih Kavak	50	Dümbelekçi/Darbukacı	19
Zehra Süzgün	25	Çengi	4

Örneğin, Miladi takvim karşılığı 1886-1887 olduğunda, söz konusu kaynak kişinin yaşı hesaplanırken doğum yılı 1886 olarak kabul edilmiştir.

Ali Yakan	38	Sebzecilik	5
Mustafa Kocataş	30	Rençberlik	1
İkbal Emrecan	25	Çengi	1
Ali Algün	49	Rençberlik	1
Ali Barut	35	Kahveci	2
Mehmet Kaplan	28	Testici	2
Ali Dal	27	Testici	1
Durmuş Kahveci	55	Kahvecilik	5
Hasan Kabakçı	36	Rençber	3
Ali Algın	49	Rençberlik	3

Tablo 65'te görüldüğü üzere; Kaynak kişilerin en genci 20, en yaşlısı 90 yaşındadır. Bunların dışında; 12 kişi 20'li yaşlarda, 8 kişi 30'lu yaşlarda, 3 kişi ise 40'lı yaşlarda, 2 kişi 50'li yaşlarda ve 1 kişi de 60'lı yaşlardadır. 30 kaynak kişinin 13'ü, yani % 43,33 gibi bir çoğunluğunun 20'li yaşlarda olması dikkat çekicidir.

Tablo 65'te sergilenen bilgiler ışığında, derlemelere kaynaklık eden kişilerin yaş bilgilerinin derlenen eser sayısına dağılımı Görsel 2'deki grafikte gösterilmektedir:

Görsel 2. Kaynak kişilerin yaş bilgilerinin derlenen eser sayısına dağılımı

Tablo 65'te sergilenen bilgilere göre; derlemelere kaynaklık eden 30 kişiden 8'i *müzişyen*, 10'u *rençber*, 2'si *testici*, 3'ü *kahveci*'dir. Bunun dışında; *göçebe çoban*, *aşçı*, *halkevinde odacı gazinocu*, *arabacı*, *işçi* ve *sebzeçi* olanlar da bulunmaktadır. Buna göre, kaynak kişilerin herhangi bir meslek grubunda çoğunluk göstermeyip, farklı farklı mesleklere sahip olmaları ilgi çekicidir.

Derlenen 61 eserin 50'si sözlü eserdir. Bunların 18'i eşliksiz icra edilmiş olup 28'ine *kabak*, *bağlama/saz*, *dümbelek* ya da *darbuka* çalgılarıyla eşlik edilmiştir. Bu eserlere ait derleme fişlerinde eser sözlerinin genellikle duyulduğu şekilde aktarılmış olduğu dikkat çekmekte, bu duruma bağlı olarak bazı eser sözlerinin yazımında özellikle yerel söyleyiş tarzının kâğıda olduğu gibi yansıtılmasına gayret edilmiş olduğu dikkat çekmektedir.

Derlenen eserlerin 11'i çalgısal olup derleme fişlerinde bu eserlerin *zurna*, *klarinet*, *saz/bağlama*, *kaval*, *kabak*, *dümbek* ve *dümbelek* çalgılarıyla icra edilmiş olduğu belirtilmiştir.

Arşiv'de Aydın 1938 dosyasına ilişkin diğer belgelerden daktiloyla yazılmış olan her iki listede ve el yazısıyla yazılmış olan listede *Ben Bilirim Yaylaların Yolunu* adlı eserin kaynak kişisi Bekir Urken olarak yazılmışken *Aydın 1938* başlıklı dosyada yer alan söz konusu esere ait derleme fişinde türkünün adı *Ben Bilirim Yaylanızın Yolunu* olarak yazılmış olup kaynak kişi Bekir Gürkan olarak belirtilmektedir.

Anılan listeler ile derleme fişleri karşılaştırıldığında hem bazı eser başlıklarının hem de bazı kaynak kişi adlarının yazımında küçük farklılıklar olduğu gözlemlenmiştir. Söz konusu farklılıklar, Tablo 66’da karşılaştırmalı olarak sergilenmektedir:

Tablo 66. Derleme fişleriyle listeler arasında eser ve kaynak kişi isimlerinde gözlenen farklılıklar

Derleme Fişinde	El yazısıyla yazılmış olan listede	Daktilo ile yazılmış olan her iki listede
<i>Demirci Zeybeği</i>	<i>Temirci Zeybeği</i>	<i>Temirci Zeybeği</i>
<i>Ben Bilirim Yaylanızın Yolunu</i>	<i>Ben Bilirim Yaylaların Yolunu</i>	<i>Ben Bilirim Yaylaların Yolunu</i>
<i>Garip Türküsü</i>	<i>Galip Türküsü</i>	<i>Galip Türküsü</i>
<i>Demirciler Türküsü</i>	<i>Demircilik Türküsü</i>	<i>Demircilik Türküsü</i>
<i>Kuruoğlu Zeybek Havası</i>	<i>Kuru Oğlan Zeybek Havası</i>	<i>Kuru Oğlan Zeybek Havası</i>
<i>Şahsanem</i>	<i>Şahsenem</i>	<i>Şahsenem</i>

EK: KAYNAK KİŞİ FOTOĞRAFLARI

Ali Alper 3 ✓

Şehli Balaban 2 ✓

Ahmet Ayra 1 ✓

Hasan Erman 6 ✓

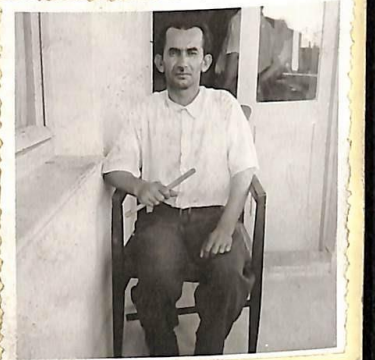
İbrahim Paşa 5 ✓

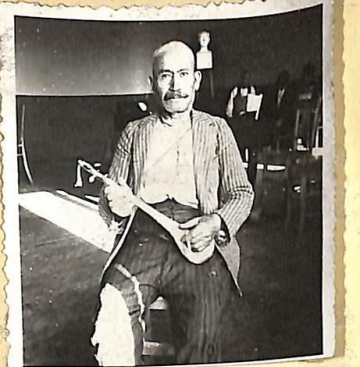
Mehmet Ayra 9 ✓

Salih Karak 8 ✓

Mehmet Erman 7 ✓

12 ✓

10 ✓

15 محمد نوری

14 عثمانی

13 م. داری

18 زهره سوزگور

17 ساجدی سیدی

16 محمد زینش

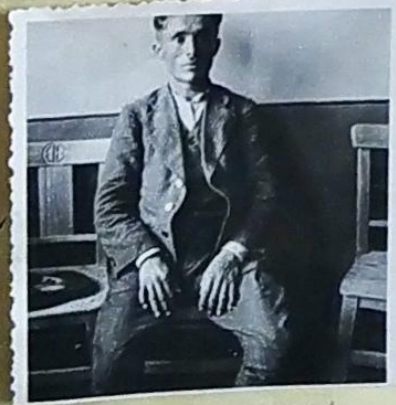
21 صفور فریدمان

20 اکبر دبیج

19 علی باقر

24 مکر پروت

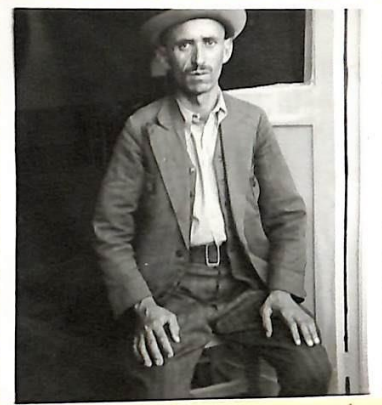
22 آسمان ارمه جان

23 مری لغی

✓

دورس به نوبه
24

✓ 26 کور دال

✓ کور خیلانه 25

✓

✓ 28 صبه نایچی

EK: FOTOĞRAFLARDA YER ALAN KAYNAK KİŞİLER

Fotoğraf 1. Ahmet Ayna

Fotoğraf 2. Vehbi Babacan

Fotoğraf 3. Ali Olgaç

Fotoğraf 4. Bekir Ülken [Gürkan]

Fotoğraf 5. İbrahim Pamukçu

Fotoğraf 6. Hasan Ervan

Fotoğraf 7. Mehmet Ercin

Fotoğraf 8. Halil Konuk

Fotoğraf 9. Mehmet Baysa

Fotoğraf 10. Halil Alkış

Fotoğraf 11. Mustafa Karol

Fotoğraf 12. Salih Kavak

Fotoğraf 13. İbrahim Dayı

Fotoğraf 14. Ramazan Temel

Fotoğraf 15. Mehmet Tepecik

Fotoğraf 16. Mehmet Öztürk

Fotoğraf 17. Hadice Yılmaz

Fotoğraf 18. Zehra Süzgün

Fotoğraf 19. Ali Yakan

Fotoğraf 20. İsmail Dinç

Fotoğraf 21. Mustafa Kocataş

Fotoğraf 22. İkbâl Emrecan

Fotoğraf 23. Ali Algın

Fotoğraf 24. Ali Barut

Fotoğraf 25. Mehmet Kaplan

Fotoğraf 26. Ali Dal

Fotoğraf 27. Durmuş Kahveci

Fotoğraf 28. Hasan Kabakçı

KAYNAKÇA

HÜADK Folklor Arşivi. “*Aydın 1938 Plak no: 208-233*”. *Band No:21-22. 7* (Klasör dosya).

HÜADK Folklor Arşivi. “*Ankara Devlet Konservatuvarı Demirbaş Defteri (F. Arşivinin derlediği plaklar No:1-410)*”.

HÜADK Folklor Arşivi. “*Arşivce ve Piyasaca Derlenen Plakların Listesi*”. (Klasör dosya).

HÜADK Folklor Arşivi. “*Arşiv Derleme Plakları Kataloğu – Şehirlerde ve Arşivde Derlenenler*”. (Klasör dosya).

Türk Tarih Kurumu Tarih Çevirme Kılavuzu (t.y.). Erişim: 07.04.2023,

<http://ttk.gov.tr/tarih-cevirme-kilavuzu/>